

Заняття №5.

Тема. Практичне заняття.

Влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування

Життя надзвичайно складне, тому іноді виникають ситуації, коли дитина опиняється без опіки батьків — якщо батьки позбавлені батьківських прав або померли чи загинули. Деякі питання дитина не може вирішити самостійно, тому законодавством передбачено декілька шляхів допомоги дитині, яка опинилася в такій складній ситуації.

Дитина-сирота — дитина, у якої померли чи загинули батьки.

Діти, позбавлені батьківського піклування, — діти, які залишилися без піклування батьків у зв'язку з позбавленням їх батьківських прав, відібранням у батьків без позбавлення батьківських прав, визнанням батьків безвісно відсутніми або недієздатними, оголошенням їх померлими, відбуванням покарання в місцях позбавлення волі та перебуванням їх під вартою на час слідства, розшуком їх органами внутрішніх справ, пов'язаним з ухиленням від сплати аліментів та відсутністю відомостей про їх місцезнаходження, тривалою хворобою батьків, яка перешкоджає їм виконувати свої батьківські обов'язки, а також діти, розлучені із сім'єю, підкинуті діти, батьки яких невідомі, діти, від яких відмовилися батьки, та безпритульні діти.

Закон визначає певні обмеження при призначенні опікуна, піклувальника, які мають забезпечити захист прав дитини. Не можуть бути опікунами чи піклувальниками особи, які обмежені в дієздатності або визнані недієздатними, позбавлені батьківських прав, перебувають на обліку або на лікуванні в психоневрологічному чи наркологічному диспансері; зловживають спиртними напоями або наркотичними засобами; не мають постійного місця проживання, є іноземцями, які не перебувають у шлюбі (крім випадків, коли іноземець є родичем дитини); були засуджені за злочини проти життя й

здоров'я, волі, честі та гідності, статевої свободи та статевої недоторканості особи, проти громадської безпеки, громадського порядку та моральності, у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, а також за деякі інші злочини; є особами без громадянства та в деяких інших випадках.

З метою захисту прав дітей створені спеціальні державні органи. У кожному районі чи місті є підрозділи в справах дітей та молоді, соціальні служби для дітей, сім'ї, молоді. Крім Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, який, зокрема, опікується й правами дітей, запроваджено посаду Уповноваженого Президента України з прав дитини. Створено систему дитячих притулків, куди направляють дітей, які опинилися в складних ситуаціях, тимчасово залишилися без опіки батьків. Ці органи можуть надати допомогу дитині в складних життєвих ситуаціях. Для захисту своїх прав дитина має право самостійно звертатися до різних державних органів, а з 14 років може для цього самостійно звертатися до суду.

Питання для самоконтролю.

- 1.** Дайте визначення поняттям «дитина-сирота», «діти позбавлені батьківського піклування»?
- 2.** Які існують способи влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування?
- 3.** Назвіть обмеження, що визначає Закон при призначенні опікуна, піклувальника, які мають забезпечити захист прав дитини?
- 4.** Які спеціальні державні органи створені з метою захисту прав дітей?
- 5.** Визначте позитивні та негативні ознаки шляхів улаштування дітей, які залишилися без батьківської опіки?